

Nr. C/380/10
van het arrest

Nr. 2010/1032
van het repertorium

Nr. 280 P 2009
van het parket-generaal

- urbanisatie
ontwerpen

ARREST

Het Hof van Beroep zetelende te Antwerpen
12de kamer
recht doende in Correctionele Zaken,
verleent het volgende arrest:

Inzake van

geboren te   op
wonende te

rechtstreeks dagende partij

aanwezig en bijgestaan door Mr.
advocaat bij de balie van

tegen:

**1. DE STEDENBOUWKUNDIGE INSPECTEUR BEVOEGD VOOR DE
PROVINCIE**

met kantoren gevestigd te

doch woonstkeuze doende op het kantoor van
gerechtsdeurwaarder met kantoor te

rechtstreeks gedaagde partij

vertegenwoordigd door Mr. advocaat
bij de balie van

2. HET OPENBAAR MINISTERIE

Rechtstreeks gedaagd bij exploit d.d. 2 juli 2007 van
, gerechtsdeurwaarder, met standplaats
te , er kantoorhoudende aan de

de rechtstreekse dagvaarding luidende als volgt:

Aangezien verzoeker d.d. 22.09.1998 werd gedagvaard
voor de Correctionele Rechtbank te Mechelen voor de
volgende tenlasteleggingen:

Te ononderbroken tussen 01.01.1997 en
25.03.1997

- a) in overtreding met art. 66 lid 1 en 5 en artikel
68 van het Decreet betreffende Ruimtelijke
Ordening gecoördineerd op 22 oktober 1996, zoals
bekrachtigd door het Decreet van 4 maart 1997,
door het uitvoeren of het instandhouden van werken
of hoe dan ook op het onroerend goed:
=> zijnde een perceel grond, gelegen te
, groot 1 ha 48 a en 84
ca, ingeschreven op het kadaster te ,
onder eigendom van
- b) een inbreuk te hebben gemaakt op de voorschriften
van de bijzondere plannen van aanleg, op de
bepalingen titel II van bovenvermeld decreet of op
die van de verordeningen, vastgesteld ten
uitvoering van het eerste hoofdstuk van titel IV
van bovenvermeld Decreet namelijk door:
=> op perceel , bouwmaterialen op te
stapelen, tuindecoratie aan te brengen, het

reliëf te wijzigen, puin te storten en verhardingen aan te brengen
=> op percelen verbouwings- en vernieuwingswerken uit te voeren aan een bestaande hoeve en deze werken in stand gehouden te hebben

Aangezien verzoeker door de Correctionele Rechtbank te Mechelen d.d. 17.11.1999 werd veroordeeld voor de drie tenlasteleggingen vermengd door een geldboete van 26 BEF;

Dat verzoeker tevens werd veroordeeld tot de kosten van de strafvordering;

Dat deze geldboete bovendien vermeerderd werd met 1990 deciemen en aldus 5.200 BEF bedroeg;

Dat bovendien in ditzelfde vonnis werd bepaald dat de duur van de gevangenisstraf, waardoor deze geldboete zal mogen vervangen worden, bij gebreke van betaling binnen de wettelijke termijn vermeld in art. 40 van het strafwetboek op 8 dagen;

Dat verzoeker tevens werd veroordeeld tot 10 BEF bij wijze van bijdrage voor het Bijzonder Fonds tot Hulp aan de Slachtoffers van opzettelijke gewelddaden;

Dat dit bedrag na opdeciemen 2.000 BEF bedroeg;

Aangezien daarnaast, op vordering van de gemachtigde ambtenaar, verzoeker werd veroordeeld tot het herstel van de plaats in haar oorspronkelijke staat door:

- het slopen van de wederrechtelijke constructie;
- het verwijderen van de aangelegde tuin, parking, toegangsweg, verharding, puin, bouwmaterialen, uitgestelde materialen voor tuinaanleg en -decoratie, het ongedaan maken van de reliëfwijzigingen (ophoging terrein, talud).

Dat de hersteltermijn werd bepaald op 1 jaar vanaf het in kracht van gewijsde treden van het vonnis.

Aangezien de gemachtigde ambtenaar of het college van Burgemeester en Schepenen werden gemachtigd van ambtswege in de uitvoering van het vonnis te voorzien wat betreft de bevolen herstelmaatregelen.

Dat echter eveneens voorgaande herstelmaatregelen werden opgelegd onder verbeurte van een dwangsom van 2.000 BEF voor wat betreft het slopen van de wederrechtelijke constructie en 10.000 BEF voor herstel van de omliggende terreinen, per dag vertraging.

Aangezien voormeld vonnis in kracht van gewijsde getreden is d.d. 18/2/2004 en op verzoek van tweede gedaagde werd betekend d.d. 22/11/2005.

Aangezien echter op dat ogenblik de hoeve op de terreinen in casu, reeds was geregulariseerd.

Dat verzoeker reeds bij besluit d.d. 29/09/2003 van het College van Burgemeester en Schepenen van [ ] een stedenbouwkundige vergunning werd verleend.

Dat bij voormeld besluit de verbouwingen aan de woning alsmede de woning zelf vooralsnog vergund werden.

Dat verzoeker dan ook de opheffing vordert van de bij vonnis d.d. 17/11/1999 opgelegde dwangsom voor wat betreft het slopen van deze woning/constructie, minstens vanaf 29/9/2003.

Aangezien de percelen voorwerp van de overige herstelmaatregelen door verzoeker, samen met zijn echtgenote, [ ] aangewend worden in de uitbating van hun handelszaak.

Dat het hier een handelszaak betreft in bouwmaterialen voor huis en tuin.

Dat deze percelen dan ook gedeeltelijk ingericht zijn als siertuin, parking en opslagruimte.

Aangezien het bedrijf van verzoeker reeds sedert 2004 door [ ] en meer specifiek door de stedenbouwkundig ambtenaar is opgenomen in het ontwerp van het ruimtelijk uitvoeringsplan zonevreemde bedrijven.

Aangezien verzoeker het Ministerie van de Vlaamse gemeenschap Departement Leefmilieu en Infrastructuur, administratie voor ruimtelijke ordening, d.d. 23.02.2006 schriftelijk op deze elementen heeft gewezen.

Dat verzoeker echter geen antwoord op dit schrijven mocht ontvangen.

Dat verzoeker integendeel een bevel tot betaling werd betekend d.d. 23.03.2006 ...

Aangezien verzoeker echter van oordeel is dat de dwangsommen uitgesproken bij vonnis van de Correctionele Rechtbank d.d. 17.11.1999 gelet op de stedenbouwkundige vergunning d.d. 29.09.2003 alsmede de opname van het bedrijf van verzoeker in het RUP

zonevreemde bedrijven van , dienen te worden opgeheven, minstens dat deze te worden beperkt.

TEN EINDE:

De bij huidige dagvaarding ingestelde vordering van verzoeker ontvankelijk en gegrond te verklaren.

vervolgens te zeggen voor recht dat de dwangsommen opgelegd bij vonnis d.d. 17.11.1999 van 10.000 BEF voor wat betreft het verwijderen van de aangelegde tuin, parking, toegangsweg, verharding, tuin, bouwmaterialen, uitgestalde materialen voor tuinaanleg en decoratie en het ongedaan van de reliëfwijziging, alsmede de dwangsom van 2.000 BEF voor wat betreft het slopen van de wederrechtelijke constructie, opgeheven zijn, minstens deze te beperken.

Verder te zeggen dat de reeds door gedaagden gemaakte kosten in uitvoering van voormelde dwangsommen volledig te hunne laste vallen.

Gedaagde te veroordelen tot alle kosten van het geding met inbegrip van de wettelijke rechtsplegingsvergoeding;

Het te vellen vonnis uitvoerbaar te horen verklaren bij voorraad niettegenstaande alle verhaal, zonder borgstelling en met uitsluiting van het vermogen tot kantonnement;

* * *

Gelet op het hoger beroep ingesteld op 22 januari 2009 door de rechtstreeks dagende partij tegen al de beschikkingen ten zijne laste

tegen het vonnis, op tegenspraak gewezen door 1 rechter op 7 januari 2009 door de correctionele rechtbank van Mechelen, 11^e kamer, dewelke als volgt heeft beslist:

Verklaart de vordering van verzoeker, rechtstreeks dagende partij ontvankelijk doch ongegrond.

Veroordeelt verzoeker, rechtstreeks dagende partij tot de kosten van de rechtstreekse dagvaarding begroot op 102,03 euro en tot het betalen van een

rechtsplegingsvergoeding begroot op 1.200,00 euro aan de stedenbouwkundig inspecteur, bevoegd voor de provincie

* * *

Gelet op het arrest, op tegenspraak gewezen door het Hof van Beroep te Antwerpen, 10^e kamer op 5 juni 2002, waarbij onder meer als volgt werd beslist:

Zegt dat de eerste rechter terecht de materiële vergissing in de dagvaarding, nl. de vermelding voor feit I van de kadastrale omschrijving in plaats van de correcte vermelding, heeft rechtgezet;

Stelt vast dat wat de strafbaarstelling van de tenlastelegging I, zoals gepreciseerd, II en III betreft, deze thans strafbaar worden gesteld door de artikelen 99, 146, 147, 149, 150, 151, 153, 160, 161, 171, 197, 198 en 204 van het Decreet van de Vlaamse Raad van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening (B. S. 8 juni 1999), zoals gewijzigd door de artikelen 16, 36, 38 en 64 van het decreet van de Vlaamse Raad van 26.4.2000 (B.S. 29.4.2000);

Bevestigt het bestreden vonnis [d.d. 17.11.1999] waar het:

- ...
- op vordering van de gemachtigde ambtenaar/stedenbouwkundig inspecteur het herstel van de plaats, omschreven in de tenlastelegging I beveelt, door:
  - het slopen van de wederrechtelijke constructie, d.w.z. de volledige afbraak van de hoeve
  - het verwijderen van de aangelegde tuin, parking, toegangsweg, verharding, puin, bouwmaterialen, uitgestalde materialen voor tuinaanleg en -decoratie, het ongedaan maken van de reliëfwijziging (ophoging terrein, talud)
  - de termijn voor het herstel bepaalt op één jaar na het in kracht van gewijsde treden van het arrest
  - de gemachtigde ambtenaar/stedenbouwkundig inspecteur of het college van burgemeester en schepenen machtigt om van ambtswege in de uitvoering van het arrest te voorzien voor wat het herstel betreft
  - zegt dat wie het arrest doet uitvoeren, gerechtigd is de van de herstelling van de plaats afkomstige

materialen en voorwerpen te verkopen, te vervoeren, op te slaan en te vernietigen op een gekozen plaats

- zegt dat de veroordeelde gehouden is tot alle uitvoeringskosten, te verminderen met de opbrengst van de verkoop van de materialen en voorwerpen
- verklaart dat de uitvoeringskosten invorderbaar zijn op vertoon van een staat begroot en invorderbaar verklaard door de beslagrechter
- de uitvoering van de herstelmaatregelen oplegt onder verbeurte van een dwangsom van 247,89 euro, per dag vertraging en zulks volgend op de laatste dag van de gestelde herstelperiode, voor wat betreft het verwijderen van de aangelegde tuin, parking, toegangsweg, verharding, puin, bouwmaterialen, uitgestalde materialen voor tuinaanleg en -decoratie, het ongedaan maken van de reliëfwijziging (ophoging terrein, talud)
- de uitvoering van de herstelmaatregelen oplegt onder verbeurte van een dwangsom van 49,58 euro, per dag vertraging en zulks volgend op de laatste dag van de gestelde herstelperiode, voor wat betreft het slopen van de wederrechtelijke constructie, d.w.z. de volledige afbraak van de hoeve

...

en dit uit hoofde van:

I. te ononderbroken tussen 1 januari 1997 en 25 maart 1997

in overtreding met artikel 66 lid 1 en 5 en artikel 68 van het decreet betreffende ruimtelijke ordening gecoördineerd op 22 oktober 1996, zoals bekrachtigd door het decreet van 4.3.1997, door het uitvoeren of het instandhouden van werken of hoe dan ook op een onroerend goed

- zijnde een perceel grond
- gelegen te
- groot 1 ha 48 a 84 ca
- ingeschreven op het kadaster te
- onder sectie
- eigendom van

een inbreuk te hebben gemaakt op de voorschriften van de bijzondere plannen van aanleg, op de bepalingen van titel II van bovenvermeld decreet of op die van de verordeningen vastgesteld ter uitvoering van het eerste hoofdstuk van titel IV van bovenvermeld decreet, namelijk door:

- op perceel   bouwmaterialen op te stapelen, tuindecoratie aan te brengen, het reliëf te wijzigen, puin te storten en verhardingen aan te brengen
- op percelen   verbouwingen- en vernieuwingswerken uit te voeren aan een bestaande hoeve en deze werken in stand gehouden te hebben

II. te   op niet nader te bepalen data tussen 13 maart 1997 en 6 juni 1997

in overtreding met artikel 66 lid 5 en artikel 71 van het decreet betreffende de ruimtelijke ordening gecoördineerd op 22 oktober 1996, zoals gewijzigd door het decreet van 4 maart 1997, in strijd met een bevel tot staking, een bekrachtigingsbeslissing of een beschikking van de voorzitter, namelijk het bevel tot staking van de werken d.d. 13 maart 1997, het werk of de handeling te hebben voortgezet, namelijk:

- door het verder afwerken van de binnenruimte (bepfeisteren van muren, aanbrengen van een vloer, isoleren van het dak, betegelen van het toilet, aanbrengen air-conditioning)
- door het voltooiën van de aanleg van de showtuin, het aanleggen van een parking, een toegangspad, het verder aanvoeren van tuinmaterialen

III. te   ononderbroken tussen 25 maart 1997 en 30 oktober 1997

in overtreding met artikel 66 lid 1 en 5 en artikel 68 van het decreet betreffende ruimtelijke ordening gecoördineerd op 22 oktober 1996, zoals bekrachtigd door het decreet van 4.3.1997, door het uitvoeren of het instandhouden van werken of hoe dan ook op een onroerend goed

- zijnde een perceel grond
- gelegen te
- groot 1 ha 48 a 84 ca
- ingeschreven op het kadaster te
- onder sectie
- eigendom van

een inbreuk te hebben gemaakt op de voorschriften van de bijzondere plannen van aanleg, op de bepalingen van titel II van bovenvermeld decreet of op die van de verordeningen vastgesteld ter uitvoering van het eerste hoofdstuk van titel IV van bovenvermeld decreet, namelijk door de onder betichting I. beschreven werken verder in stand gehouden te hebben

Gezien de overschrijving van de dagvaarding ten kantore van hypotheekbewaring te   d.d. 22.09.1998

akte van aankoop ontvangen op 8.3.1996 door
notaris te

Gelet op het arrest van het Hof van Cassatie d.d. 18
februari 2003 waarbij het cassatieberoep tegen
voormeld arrest van 5 juni 2002 verworpen werd.

* * *

I. Procedure

De heer Voorzitter doet verslag.

De rechtstreeks dagende partij wordt gehoord in haar
middelen, ontwikkeld door haar raadsman, voornoemd.

Het Openbaar Ministerie wordt gehoord in zijn
vorderingen.

De rechtstreeks gedaagde partij wordt gehoord in haar
middelen van verdediging ontwikkeld door haar
raadsman, voornoemd.

De neergelegde conclusies en stukken worden in het
beraad betrokken.

Ontvankelijkheid van het hoger beroep

Het hoger beroep, regelmatig naar vorm en termijn, is
ontvankelijk.

II. Motivering ten gronde

1. Na nieuw onderzoek ter terechtzitting door het
Hof, en door de stukken van het dossier, dient het
bestreden vonnis te worden bevestigd mits navolgende
aanvullingen en wijzigingen.

Hiervoor wordt verwezen naar de oordeelkundige
redengeving van de eerste rechter, welke door de
rechtstreeks dagende partij in hoger beroep niet
weerlegd wordt en door het Hof wordt beaamd en
overgenomen.

2. De vordering ingesteld tegen het Openbaar
Ministerie is niet ontvankelijk nu de dwangsom niet
door het Openbaar Ministerie werd gevorderd in eigen
naam doch namens de (toenmalig) Gemachtigde Ambtenaar

thans stedenbouwkundig inspecteur die overigens instaat voor de invordering ervan.

3. Op geen enkele wijze wordt door de rechtstreeks dagende partij aangetoond dat hij in de absolute materiële en/of morele onmogelijkheid zou geweest zijn om de hem opgelegde verplichtingen na te komen.

Bij vonnis van 17 november 1999 werd aan de als hoofdveroordeling opgelegde verplichting tot herstel, na te komen binnen de opgelegde hersteltermijn van 1 jaar, een dwangsom gekoppeld, een aanvang nemend op de dag volgend op de dag waarop het vonnis in kracht van gewijsde treedt.

Bij arrest van de 10de Kamer van dit Hof d.d. 5 juni 2002 werd het vonnis bevestigd met een toegestane hersteltermijn van 1 jaar na het in kracht van gewijsde treden van het arrest en met behoud van de gekoppelde dwangsommen.

Ingevolge de verwerping van het cassatieberoep van rechtstreeks dagende partij bij arrest van 18 februari 2003 verkreeg voormeld arrest vanaf deze datum kracht van gewijsde. Derhalve konden de dwangsommen in principe beginnen te verbeuren vanaf 19 februari 2004. In concreto echter pas vanaf de dag van de betekening op 22 november 2005, en dit, ingevolge een ondertussen verkregen regularisatievergunning, enkel nog voor de dwangsom van 247,89 euro gekoppeld aan het verwijderen van de aangelegde tuin, parking, toegangsweg, verharding, puin, bouwmaterialen, uitgestalde materialen voor tuinaanleg en -decoratie, en aan het ongedaan maken van de reliëfwijziging (ophoging terrein, talud).

4. Er kan geen onmogelijkheid worden afgeleid uit het enkele feit dat de stedenbouwkundig inspecteur niet zelf, middels de verleende machtiging, is overgegaan tot afbraak nu in de eerste plaats het rechtstreeks gedaagde was die tot herstel in natura diende over te gaan binnen de opgelegde hersteltermijn en de opgelegde dwangsom en de uitvoering ervan juist een prikkel is om onwilligen nadien toch tot herstel in natura aan te zetten.

Evenmin kan uit het loutere tijdsverloop tussen 19 februari 2004 en de betekening op 22 november 2005 worden afgeleid dat de stedenbouwkundig inspecteur zou hebben afstand gedaan van zijn recht tot tenuitvoerlegging noch kon daardoor bij de rechtstreeks dagende partij de overtuiging ontstaan dat de stedenbouwkundig inspecteur niet meer zou aandringen op naleving van het veroordelend arrest.

5. Tevergeefs wil rechtstreeks dagende partij uit de bewoordingen van de regularisatievergunning van 29 september 2003 ("het resterende gedeelte van het perceel kan enkel aangewend worden voor groenaanleg (tuin) ...") doen afleiden dat hij daardoor vergunning zou bekomen hebben voor de aangelegde (kijk)tuin, parking, toegangsweg, verharding, puin, bouwmaterialen, uitgestalde materialen voor tuinaanleg en -decoratie. Het is duidelijk dat daarmee enkel bedoeld wordt een normale tuin rond een woonhuis en dat geenszins betrekking heeft op de constructies die inbreukmakend bevonden werden. Evenmin kan de rechtstreeks dagende partij hierdoor in dwaling gebracht zijn.

6. Het is duidelijk dat de rechtstreeks dagende partij, voorhoudend dat de kijktuin (en de parking, toegangsweg, verharding, puin, bouwmaterialen, uitgestalde materialen voor tuinaanleg en -decoratie) noodzakelijk is voor zijn bedrijf, enkel en louter financiële belangen voor ogen heeft wat evenwel geen materiële of morele onmogelijkheid inhoudt om te voldoen aan de opgelegde verwijdering.

7. Evenmin is het opstellen van een GRS waarin het bedrijf van rechtstreeks dagende partij was opgenomen van aard om een hinderpaal te zijn voor het herstel in natura. Immers er was nog geen RUP en, zoals nadien ook bleek, werd het bedrijf niet eens opgenomen in het ontwerp RUP. De stedenbouwkundig inspecteur werpt overigens terecht op dat de vraag of er ooit een vergunning zou kunnen verkregen worden irrelevant is. Dat is immers koffiedik kijken. Alleszins is de administratieve procedure niet opschortend.

8. Ook wanneer rechtstreeks dagende partij in april 2009 een planologisch attest aanvraag werd negatief geadviseerd wat betreft de toontuin en opslagruimten met het oog op het herstel van de open ruimte functie (zijn stuk 5).

9. Uit geen enkel stuk dat voorligt blijkt dat rechtstreeks dagende partij reeds zou begonnen zijn met de opgelegde verwijdering. De eigen verklaring in conclusie is uiteraard daartoe niet voldoende. Vandaar dat de eerste rechter vaststelde dat, waar de studie van het dossier aantoonde dat de verwijdering vrij eenvoudig uit te voeren is, hij mordicus weigert aan de hoofdveroordeling te voldoen. Dit getuigt van kwade trouw. Temeer nu de rechtstreeks dagende partij zeker reeds van in november 2008 wist dat zijn bedrijf niet in het RUP was opgenomen, en hij er desondanks voor koos zich niet te conformeren aan het hem opgelegde herstel en aldus de dwangsommen te laten oplopen.

10. De Hoge Raad voor het Handhavingsbeleid is bij gebrek aan publicatie van zijn procedure- en werkingsreglement nog niet in werking getreden wat betreft de bevoegdheden voorzien bij de artikelen 6.1.7 t/m 6.1.23, 6.1.30 t/m 6.1.35 en 6.1.52 t/m 6.1.54, doch dit is geen reden om de behandeling van de zaak te verdagen.

11. In deze procedure is er geen wettelijke verplichting om nog advies betreffende de herstellvordering in te winnen bij de Hoge Raad voor het Handhavingsbeleid (verderzetting van de bevoegdheden van de Hoge Raad voor het Herstelbeleid).

12. Ten onrechte houdt de rechtstreeks dagende partij voor dat de (beweerde) onmogelijkheid door de stedenbouwkundig inspecteur zelf zou zijn gecreëerd, vermits, zoals terecht opgemerkt door de stedenbouwkundig inspecteur, deze geen vergunningverlenende overheid is doch enkel instaat voor de handhaving. De vergelijking met het aangehaalde arrest van dit Hof d.d. 14 juni 2002 gaat niet op nu er geen wijziging van de stedenbouwkundige bestemming tussengekomen is voor de kwestieuze percelen.

13. Nu er geen onmogelijkheid is vast te stellen, is geen wettige reden voorhanden om de dwangsom af te schaffen, te verminderen, of in tijd of omvang te beperken.

14. De vordering van de rechtstreeks dagende partij werd terecht door de eerste rechter afgewezen.

OM DIE REDENEN:

HET HOF,

Het arrest is op tegenspraak,

Met toepassing van de artikelen:

- 11, 12, 14, 24, 31 tot 37 en 41 van de wet van 15 juni 1935
- 162, 182, 183, 185, 190, 190 ter, 194, 195, 199, 200, 202, 203, 203 bis, 210, 211 wetboek van strafvordering
- 1, 2, 3, 7 strafwetboek
- 1385 quinquies gerechtelijk wetboek
- 162bis wetboek van strafvordering

- 1022 gerechtelijk wetboek
- 2 van het K.B. van 26 oktober 2007

Verklaart het hoger beroep ontvankelijk;

Het bestreden vonnis wijzigend;

Verklaart de vordering t.o.v. het Openbaar Ministerie niet ontvankelijk;

Bevestigt bestreden vonnis voor het overige;

Veroordeelt de rechtstreeks dagende partij tot de kosten van de procedure in hoger beroep, deze voorgeschoten door de openbare partij in totaal begroot op 74,43 euro.

Veroordeelt de rechtstreeks dagende partij tot betaling aan de rechtstreeks gedaagde partij van een rechtsplegingsvergoeding in hoger beroep ten belope van DUIZEND TWEEHONDERD EURO.

Dit arrest is gewezen te ANTWERPEN door het
HOF VAN BEROEP, TWAALFDE KAMER,
samengesteld uit

, Voorzitter,

, Raadsheer,

, Raadsheer,

en op de openbare terechtzitting van

DRIE MAART TWEEDUIZEND EN TIEN

uitgesproken door Voorzitter ,

in aanwezigheid van Advocaat-generaal

met bijstand van Griffier .